

קונטרס
300

ספר
עצת
אמונה

בְּרִיּוֹן פּוֹן חִיּוּק, אָמוּנָה
און פֿראקטישע עצות פֿאַר'ן לֵעבֿן,
גְּעשריבן דורך ראש ישיבת
תּפֿאַרַת הַתּוֹרָה בְּרֶסֶלֶב

אידיש

פֿרִישֶׁת בַּמִּזְבֵּךְ

תשפ"ג

300

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנסי

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב ירושלים 2
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגדאוו

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

נדפס ע"י

קרן הדפסה היכל הקודש

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

עריכה, הגהה והוצאה לאור ע"י

מכון עצתו אמונה

maebreslev@gmail.com

איש אמונות

- א. דאס איז דער עיקר מלחמה, זיך נישט מויאש זיין.....
- ב. א שטיקל ליקוטי מוהר"ן און די תפלה פון רבי נתן, אויף ל"ג בעומר.....
- ז. אז דיין ווייב וויינט, זאלסטו איר שטארקן און אויסהערן.....
- ח. ווער עס לערנט זוהר, זעט ווי שטארק דער אייבערשטער האט אונז ליב.....
- ט. די הדלקה זאל בלייבן פֿרעגען און פֿלאַקערן אַ גאַנץ יאר.....
- י. מען קען אייביג אלעס פֿאַרדעכטן.....
- יא. די געוואלדיגע שמחה ל"ג בעומר אין מירון.....
- יב. נישט ווערן גערודענדיג און עצבות'דיג פון בלבלולים.....
- יב. נעם זיך פֿאַר צו עסן יעדע שפֿת דריי סעודות און מאַכן די סעודות פֿרייליך.....
- יג. זאלסט יעדן טאג טון עפעס פֿאַר הפֿצה.....
- יד. מען דארף רחמי שמים צו זיין פֿריש ביים רבי'ן.....
- יח. מען קען זיך נישט פֿאַרשטעלן וואס הייסט מחזק זיין אפילו אין איד.....
- יט. אייער שטוב וועט ווערן אַ גן עדן.....
- כ. די באַזוך אין ארץ ישראל ל"ג בעומר תשפ"ג.....

איש אמונות

דאס איז דער עיקר מלחמה, זיך נישט מייאש זיין

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת בהר בחוקותי, ט"ז אייר, ל"א בעומר, שנת
תשפ"ג לפרט קטן, מירון

לקבוד מיין ליבער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי

שטארק זיך מיט אלע דיניע כחות, לאז זיך נישט נאך, און אז דו ביסט
אראפגעפאלן - זאלסטו זיך אויפהייבן, ווייל דאס איז דער עיקר מלחמה,
זיך נישט מייאש זיין. און אז מען איז אראפגעפאלן - דארף מען זיך
אויפהייבן, א פאטש פאר מיר - א פאטש פאר דיר, דער עיקר איז ווער עס
געבט די לעצטע פאטש.

זיי שטארק בתפלה והתבודדות, זאגן פארן באשעפער ווי שטארק דו
וויילסט זיין גוט, און דערצייל אים ווי שווער עס גייט דיר, ווי דער יצר הרע
קומט יעדן טאג מיט נייע וועגן ווי אזוי אראפצואווארפן, און בעט אים דו
זאלסט זיך קענען שטארקן אויף אים.

זאג אכצן פרקים משניות און אויף זאלסטו לערנען יעדן טאג תקונו
זוהר, די צוויי לימודים וואשן אפ און רייניגן די נשמה.

איך בין יעצט אין מירון, איך וועל מתפלל זיין פאר דיר פאר זרע של
קיימא.

...

א שטיקל ליקוטי מוהר"ן און די תפלה פון רבי נתן, אויף ל"ג

בעמך

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בהר בחוקותי, י"ז אייר, ל"ב לעמך, שנת

תשפ"ג לפרט קטן, אתרא קדישא מירון

לקבוד ... נרו זאיר

היינט נאכט ל"ג בעמך איז זייער א גרויסער טאג, א טאג וואס מען קען פועל'ן ישועות. אפילו די וואס זענען נישט אין מירון - קענען אויף פועל'ן ישועות, מען קען זיך מקשר זיין צו רבי שמעון בר יוחאי פון דארט וואו מען געפינט זיך.

עס איז פדאי זאלסט לערנען דעם ערשטן שטיקל אין לקוטי מוהר"ן, "לכו חזו", און זאגן די תפלה פון רבי נתן; זיך אויסבעטן ביים אייבערשטן און ביי רבי שמעון אלעס גוטס.

תורה לכו חזו:

לכו חזו מפעלות ה', התגלות נפלא מסוד גדלת התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל, דער הייליגער רבי זאגט: רבי שמעון בן יוחאי הבטיח רבי שמעון בר יוחאי האט צוגעזאגט, שלא תשתפח תורה מישראל על ידו אז דורך אים וועט נישט פארגעסן ווערן די תורה ביי אידישע קינדער, פמובא בדברי רבותינו זכרונם לברכה אזוי ווי עס ווערט אויסגעשמועסט דורך די הייליגע חכמים (שבת קלח): 'בשנכנסו רבותינו לפרם ביבנה' ווען די הייליגע חכמים זענען געווען אין יבנה, 'אמרו' האבן זיי געזאגט: 'עתידה תורה שתשתפח מישראל' עס וועט קומען א צייט וואס די תורה וועט חס ושלום פארגעסן ווערן ביי די אידן; די חכמים האבן געזען די ביטערע שווערע נסיונות וואס וועט זיין אין גלות פאר משיח וועט קומען, עס וועט זיין אזוי ביטער, ביז די תורה וועט פארגעסן ווערן פון אונו; דארט איז אויף געווען דער הייליגער תנא רבי שמעון בר יוחאי, 'ואמר רבי שמעון בן יוחאי' האט רבי שמעון בן יוחאי געזאגט פאר די חכמים: 'שלא תשתפח' די תורה וועט נישט פארגעסן ווערן, 'שנאמר' אזוי ווי עס שטייט (דברים לא, כא): 'כי לא תשכח מפי זרעו'; דער פסוק שטייט ביי די נבואה פון משה רבינו וואס האט

נביאות געזאגט וואס עס וועט זיין ביים סוף פון די גלות, דער פסוק זאגט דארט: 'ויהיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות' - עס וועט זיין ווען עס וועט אנטרעפן די אידן אסאך שווערע ביטערע צרות, 'וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו' - זאג איך צו אז עס וועט נישט פארגעסן ווערן פון אידן די תורה, ווייל דעמאלט וועט זיך עפענען די הימלען, און דער אייבערשטער וועט מגלה זיין סודות התורה דורך די אויסדערנוועלטע צדיקים פון דעם דור, וואס וועלן ערקלערן די ווערטער פון די קינדער פון יוחאי, (דאס הייסט דער ספר הזוהר פון רבי שמעון) און ווער עס וועט זיי לערנען - וועט זוכה זיין ארויסצוגיין פון זיין גלות, ער וועט אנהויבן שפירן דעם אייבערשטן. אזוי ווי עס שטייט (זוהר נשא דף קכד): 'בְּהַאי חֲבוּרָא דְאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלוּתָא' מיטן ספר הזוהר וועלן אידישע קינדער ארויסגיין פון גלות.

ועתה יעצט, בוא וראה קום און זע, והבן און פארשטיי, נפלאות נסתרות די וואונדער פון די סודות - של תורתנו הקדושה וואס ליגט אין די תורה, 'כי על בן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו' דער הייליגער רבי שמעון בר יוחאי האט געברענגט א רא' אז די תורה וועט נישט פארגעסן ווערן, פונעם פסוק 'כי לא תשכח מפי זרעו', כי באמת בזה הפסוק בעצמו מרמז ונסתר סוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רשב"י, על ידו לא תשתכח התורה מישראל ווייל אין דעם פסוק ליגט באהאלטן דער סוד אז דורך די קינדער פון יוחאי - דער הייליגער רבי שמעון בר יוחאי, דורך אים וועט נישט זיין שכחת התורה, 'כי סופי תבות של זה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו' הם אותיות יוחאי ווייל די סופי תיבות פונעם פסוק 'כי לא תשכח מפי זרעו', איז די אותיות יוחאי, וזה שמרמז ומגלה הפסוק דאס זאגט אונז דער פסוק, 'כי לא תשכח מפי זרעו', 'מפי זרעו' דיקא די תורה וועט נישט פארגעסן ווערן פון די קינדער פון יוחאי, רבי שמעון בר יוחאי, הינו 'מפי זרעו' של זה בעצמו שהוא מרמז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא יוחאי, כי על ידי זרעו של יוחאי שמרמז בזה הפסוק בסופי תבות פנ"ל, שהוא רשב"י, על ידו לא תשכח התורה, כי בזהר דא יפקון מן גלותא פנ"ל

דורך רבי שמעון בר יוחאי וואס האט אונז אנטיפלעקט אין זוהר הקדוש 'פי בזהר דא יפקון מן גלותא', אז מיטן זוהר וועט מען ארויסגיין פון גלות - דורך אים וועט די תורה נישט פארגעסן ווערן.

דער הייליגער רבי נתן איז געווען אויפן וואגן מיטן רבי'ן פארנדיג פון ברוסלב קיין אומאן בשעת דער רבי האט מגלה געווען דער זאך, זאגט רבי נתן פארן רבי'ן: "רבי שמעון בר יוחאי האט זיכער הנאה פון די וואונדערליכע ווערטער", זאגט דער רבי: "יא, זיכער", און דער רבי זאגט ווייטער:

וְדַע שְׂסוּד רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּעֲצָמוֹ הוּא מְרַמֵּז בְּפְסוּק אַחַר דְּעַר סוּד פּוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי אֲלֵינָס אִיז מְרוֹמֵז אִין אַ צווייטע פְּסוּק, פִּי דַע, פִּי הַתְּנָא הַקְּדוּשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא בְּחִינַת (דניאל ד, י): 'עִיר וְקַדִּישׁ מִן שְׁמַיָּא נְחִית', רַאשֵׁי תְבוֹת שְׁמַעוֹן וְוִיסן זְאֻלְסְטוּ, דְּעַר הַיִּלְיָגֶר תְּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי אִיז דִּי גְרוּיסֶע הַיִּלְיָגֶע לִיכְט וְוִאס אִיז אַרְאָפֿגַעקוּמֶען פּוֹן הַיִּמֶל, דָּאס אִיז רַאשֵׁי תִיבוֹת שְׁמַעוֹן.

אין די כתב יד איז צוגעלייגט די פאר ווערטער:

וְעַכְשָׁו יֵשׁ נַחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, שְׁאֵפְלוּ הָעִיר וְקַדִּישׁ מִן שְׁמַיָּא, גַּם בֵּן צְרִיף לְקַבֵּל מִשָּׁם אָבֶעַר הַיִּינֵט אִיז דָּא אַ נַחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, וְוִאס אַפִּילוּ דְּעַר עִיר וְקַדִּישׁ מִן שְׁמַיָּא - דַּאָרף אויף מַקְבֵּל זײן פּוֹן דַּאָרט.

אביסל פאר אונז קליינע מענטשעלעך צו פארשטיין וואס איז דער גלות; דאס פארגעסן פונעם אייבערשטן - דאס איז דער גלות. ווען מען לערנט זוהר זעט מען וואס טוט זיך אויבן אין הימל; ווי דער אייבערשטער האט ליב דער וואס לערנט תורה, וואס פאסירט ווען מען לערנט תורה, ווען מען טוט מצוות. מיטן לערנען זוהר גייט מען ארויס פון גלות, עס ווערט אנטיפלעקט אינעם גרעסטן טונקלקייט - דער אייבערשטער.

אָבֶעַר דָּאס אַרײַנצוּבִרעַנגֶען אִין אױנז פֿשוּט'ע מֶענַטְשֵׁן דַּאָרף מֶען דַּעם רַבִּי'ן, דַּעם נַחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה; אַז מִיר קִלְיִנֶע מֶענַטְשֵׁן זְאֻלֶן אויף הַאָבֵן אַ שְׁיִיכוֹת מִיטן זױהר, מִיט דִי אַלֶע גְרוּיסֶע זַאכֶן.

לקוטי תפילות חלק ב', סימן מז:

"הייליגער רבי שמעון בר יוחאי, דו האסט אויבן צוגעזאגט אז דורך דיר וועט נישט פארגעסן ווערן די תורה, דורך דיין הייליגע זוהר וועלן מיר ארויסגיין פון גלות. אפילו מיר וועלן זיין אין די ווייטסטע פלעצער, הסתרה שבתוך הסתרה - וועט נישט פארגעסן ווערן די תורה פון אויבן, אזוי ווי עס שטייט: "ואנכי הסתר אסתיר פני פיום ההוא על כל אשר עשה וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו".

והנה, יעצט זענען מיר אין א שרעקליכע צייט, די גלות ציט זיך שוין אזוי לאנג, יעדן טאג וואס גייט פארביי ווערן מיר ווייטער און ווייטער, מיר זענען אזוי ווי יתומים, קיינער נעמט זיך נישט אן פאר אויבן.

פון איין זייט זעט מען א שטארקע בענקשאפט פון אידישע קינדער צו דיר, פון די צייטן פון הייליגן אריז"ל זעט מען א מין בענקשאפט פון אידישע קינדער צו דיר, וואס איז נישט געווען אין די פריערדיגע צייטן, מענטשן זענען זייער פארבענקט צו דיר, מענטשן ווילן דינען דעם אייבערשטן, אבער פון די אנדערע זייט איז שרעקליך, מענטשן פאלן אוועק אן א שיעור, די נסיונות זענען אזוי שרעקליך, אידישע קינדער פאלן אין די ערגסטע פלעצער.

באמת בין איך נישט דער וואס זאל דיר קומען דערציילן וואס גייט פאר אויף די וועלט, דו וויסט דאס אליינס, דו וויסט דעם מצב הדור, ווי אידישע נשמות פאלן געבען, איך וויל זיך פשוט אויסרעדן מיין אייגענע ווייטאג, איך אליינס בין געבען אזוי ווייט פונעם אייבערשטן, קוק מיינע עבירות, ווי איך האלט אין איין פוגם זיין, על אלה אני בוכני, איך וויין צו דיר, איך שפיר זיך א פארלוירענער, איך זע נישט קיין וועג ווי אזוי איך זאל זיך קענען שטארקן צוריק צו קומען צום אייבערשטן, ווי אזוי קען איך פאררעכטן? ווי אזוי קען איך אפלאזן מיינע שלעכטע וועגן? וואו קען איך זיך פארשטעקן פאר בושה ווען איך דערמאן זיך וואס איך האב אלץ געטון? וויי איז מיר, וואס טו איך דא ווייטער? איך ווייס אבער אז דער אייבערשטער קען יעדן איינעם העלפן, דעריבער קום

איך צו דיר הייליגער רבי שמעון ווי אן אַרעמאן וואס בעט זיך מען זאל רחמנות האבן אויף אים.

הייליגער צדיק רבי שמעון בר יוחאי, ווי אזוי קענסטו אויסהאלטן די צרות פון אידישע קינדער; וועק זיך אויף און וועק אויף אלע צדיקים, און קוקט וואס גייט פאר מיט פֿלל ישׂראל און אויף מיר זינדיגער מענטש, הייליגער רבי שמעון, דו ווייסט דאך וואס אידישע קינדער זענען אלץ אריבער פון אנהויב גלות ביז יעצט, וואס איז אלץ אריבער אויף יעדן איינעם בכלליות ובפרטיות, ובפרט אויף מיר, וואס איז אלץ אריבער אויף מיר פון ווען איך בין געבוירן און פון ווען מיין נשמה, רוח ונפש, און אלע מיינע גלגולים זענען פאשאפן געווארן, בפרט פון דעם גלגול, וואס איך האב אלץ עובר געווען; וואס זאל איך זאגן, ווי אזוי קען איך זיך פארטיידיגן?

רבנו של עולם, געב אריין אין דעם הייליגן רבי שמעון בר יוחאי, אין זיין הארץ, א ווילן מיר צו העלפן, רבנו של עולם, לייג אריין אין די הערצער פון אלע אמת'ע צדיקים זיי זאלן זיך נישט פאהאלטן פון מיר, זיי זאלן זיך אָננעמען פאר מיר, זיי זאלן טרעפן אין מיר גוטע זאכן, זיי זאלן מיר ברענגען נאנט צו דיר, איך זאל זוכה זיין אלעס צו פאררעכטן, איך זאל שוין תשובה טון באמת ובלב שלם.

הייליגער רבי שמעון, דו האסט דאך אונז צוגעזאגט אז דורך דיר וועט די תורה נישט פארגעסן ווערן, בעט איך דיר, האב אויף מיר רחמנות, דערבארעם זיך אויף מיר, קוק נישט שלעכט אויף מיר, אויף אלע שלעכטס וואס איך האב געטון ביז אהער. איך ווייס אז איך בין נישט גערעכט, ווייל איך האב אזויפיל עצות און וועגן ווי אזוי צו זיין ערליך, און דאך גיי איך ווייטער דערצערענען דעם אייבערשטן, הייליגער רבי שמעון קוק נישט אויף דעם, האב רחמנות אויף מיר, העלף מיר, איך האב נאר איין וועג צוריק צו קומען צום אייבערשטן, דורך תפלה; זיך אויסרעדן דאס הארץ, (אז איך וועל זוכה זיין צו קומען קיין ארץ ישׂראל און זיין ביי דיין ציון וועל איך דיר דאס אלעס דערציילן, איך וועל זיך קענען אויסשמועסן מיט דיר), אין די

זכות פון די הייליגע צדיקים זאל איך זוכה זיין צו קענען פאררעכטן אלעס, אמן".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אז דיין ווייב וויינט, זאלסטו איר שטארקן און אויסהערן

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בהר בחוקותי, "ו אייר, ל"ב לעמר, שנת

תשפ"ג לפרט קטן, אתרא קדישא מירון

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

וויפיל איך זאל דיר זאגן - זאג איך דיר נישט גענוג. וויסן זאלסטו,

האסט באקומען א מתנה פונעם אייבערשטן, א טייערע ווייב, אן אשת חיל;

זאלסטו אכטונג געבן אויף איר און איר פרייליך מאכן.

אז זי איז נישט פרייליך, זי הויבט אן וויינען - זאלסטו נישט זאגן: "שוין

ווייטער וויינטו...?!" "יעצט גייסטו וויינען א גאנצע נאכט...?" האב שכל

און פארשטיי אז ווען די ווייב וויינט - וויל זי אפאר גוטע ווערטער, זי וויל

דו זאלסט איר שטארקן, איר אויסהערן.

איך שרייב דיר דעם בריוו פון מירון ערב ל"ג בעמר, אינמיטן די הכנות

פאר ל"ג בעמר. איך וויל עס זאל זיין שלום ביי דיר, נאר אז עס איז דא שלום

בית - קען מען זיין אפגעהיטן, קען מען זיין ריין. עס איז כדאי אלעס צו

מותר זיין - אבי עס זאל זיין שלום אין שטוב.

לכבוד ל"ג בעמר זאלסטו זיך מקבל זיין קיינמאל נישט טשעפען די

ווייב און איר חס ושלום מאכן וויינען.

איך בין מתפלל פאר דיר.

...

ווער עס לערנט זוהר, זעט ווי שטארק דער אייבערשטער האט

אונז ליב

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת בהר בחוקותי, י"ז אייר, ל"ב לעמר, שנת

תשפ"ג לפרט קטן, מירון

לכבוד מיין טייערער ... גרויזיא

היינט נאכט ל"ג בעמר איז זייער א גרויסער טאג, מען קען פועל'ן
ישועות; וואו מען געפינט זיך - קען מען פועל'ן ישועות. איך בין געפארן
קיין מירון, נאך אביסל גייט מען אנגיין די הדלקה לכבוד התנא אלוקי רבי
שמעון בר יוחאי; דו זאלסט אויך גיין צו אן הדלקה זיך פרייען מיטן גרויסן
טאג.

מאך זיך א שיעור אין ספר הזוהר. ווער עס לערנט זוהר, ער זאגט די
ווערטער פון זוהר, אפילו אן פארשטיין - הויבט אן זען דאס ליבשאפט וואס
דער אייבערשטער האט צו אונז און ווי חשוב יעדע מצוה איז אין הימל, און
מען הויבט אן בענקען צום אייבערשטן.

אויך זאלסטו זיך מאכן א שיעור אין תיקוני זוהר, דאס וואשט אפ די
נשמה. אויך פאר דיין זון זאלסטו קויפן א ספר תיקונים און אים מרגיל זיין
אין זאגן תיקונים.

איך האב געקענט געלערנט תיקון ע' אפאר שעה מיט אפאר חברים
תלמידי היכל הקודש אויבן אין די מערה ביי רבי אלעזר בן רבי שמעון. אויך
מיין זון דער בר מצוה בחור נחמן נתן - האט אנגעהויבן א שיעור אין
תיקונים.

...

די הדלקה זאל בלייבן ברענען און פלאקערן א גאנץ יאר

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בהר בחוקותי, י"ח אייר, ל"ג לעמר, שנת
תשפ"ג לפרט קטן, אתרא קדישא מירון
לכבוד מיינע טייערע ...

די הדלקה ברענט און פלאקערט, מען קען זיך נישט פארשטעלן די
שמחה דא אין מירון. מען דארף אבער זען אז די פייער זאל זיך נישט
פארלעשן, עס זאל בלייבן ברענען און פלאקערן א גאנץ יאר, מען דארף זיך
פירן ווי דער הייליגער רבי שמעון בר יוחאי לערנט אונז; בעיקר די ווייבער
דארפן גיין אנגעטון איידל און זיך אפשען די האר, טון וואס רבי שמעון
בר יוחאי האט אונז מגלה געווען, דאס גרויסקייט פון אידישע פרויען וואס
פירן זיך איידל, וואס שערן זיך די האר נאך די חתונה; אז מען איז זוכה צו
ערליכע דורות, מען איז זוכה צו מאכן ווען די שכינה אין שטוב, מען
פארטרייבט די נישט גוטע, מען האט פרנסה.

מען דארף היינט אסאך בעטן פאר דעם, אז די שטוב זאל זיין א שיינע,
ריינע, ערליכע שטוב. מען מוז גיסן תפילות; די פרוי ביי די ליכט ווען זי
צינדט די שבת לעכט, און דער מאן ביי פתיחת הארון.

מען דארף בעטן אויף דעם יעדן טאג, מען קען זיך נישט דערמאנען
ווען מען האט עלטערע קינדער, מען דארף בעטן אפילו מען האט נאכנישט
חתונה געהאט: "רבונו של עולם, געב מיר הייליגע קינדער, קינדער וואס
וועלן גיין אין די וועג פון די הייליגע צדיקים, טעכטער און שנירן וואס וועלן
זיך אפשערן און צודעקן די קאפ אזוי ווי די צדיקים האבן אונז געלערנט".
אזוי וועט די הדלקה ברענען א גאנץ יאר, די שמחה וועט ווערן שטערקער
און שטערקער.

...

מען קען אייביג אלעס פאררעכטן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בהר בחוקותי, י"ח אייר, ל"ג לעמר, שנת תשפ"ג לפרט קטן, אתרא קדישא מירון לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

איך געפון זיך אין מירון, די שמחה דא איז עד אין לשער. היינט אינדערפרי האב איך געלערנט מיט פמה חברים תלמידי היכל הקודש - תיקונים, פון די צווייטע הקדמה ביז תיקון טו. מיר האבן געלערנט תיקון יד ווי רבי שמעון בר יוחאי איז מגלה דאס גרויסקייט פון תשובה. עס איז פדאי זאלסט אליינס זען די ווערטער וואס רבי שמעון בר יוחאי איז מגלה (דף ל:): "ועם כל דא, אם חזר בתשובתא", מיט דעם אלעם, אויב א מענטש טוט תשובה, "עליה אתמר", איז אויף אים געזאגט געווארן וואס שטייט (ישעיה ו, ט: "ושב ורפא לו", אז דער אייבערשטער איז אים מוחל און געבט אים צוריק אלעס, "ונהיב ליה בת זוגיה", ער באקומט זיין שידוך, ער איז זוכה צו שלום בית.

אפאר שורות פריער רעדט מען אויב מען איז פוגם בכרית, מען איז עובר אויף נשג"ז - דאן פארלירט מען אלעס, און אפילו אויף דעם קען מען תשובה טון. באמת איז דאס בכלל נישט קיין חידוש, נאכדעם וואס דער הייליגער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן עא): "על הכל מועיל תשובה", אויף אלעם העלפט תשובה, און אז קיינער פארשטייט נישט פשט אין דעם זוהר.

אשרינו מה טוב חלקינו אז מיר האבן צדיקים וואס האבן רחמנות אויף אונז, און ווייזן אונז דאס רחמנות פונעם אייבערשטן; מיר זאלן נישט פארלוירן גיין, מיר זאלן קענען אלעס פאררעכטן.

...

די געוואלדיגע שמחה ל"ג בעמר אין מירון

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בהר בחוקותי, י"ח אייר, ל"ג לעמר, שנת
תשפ"ג לפרט קטן, אתרא קדישא מירון
לכבוד ... נרו זאיר

ווער עס האט נאר איין מאל טועם געווען דאס זיין ל"ג בעמר אין מירון
- דער קען נישט מותר זיין אויף דעם, דער קומט שוין צוריק אלע יארן. מען
שפירט אזא שמחה; מי שלא ראה שמחה זו, לא ראה שמחה מימיו, עס איז
אזא גרויסע שמחה, דער גאנצער בארג ברענט מיט א מורא'דיגע קדושה;
וואויל איז דעם וואס איז זוכה צו קומען זיך פרייען ביי די הלולא קדישא.

אויף ווער עס איז נישט אין מירון קען זיך מקשר זיין מיט דעם הייליגן
תנא אלוקי רבי שמעון בר יוחאי דורך לערנען דעם הייליגן ספר הזוהר.
דער עיקר דארפן מיר מיט נעמען מיט זיך - לעבן מיט די סודות וואס
רבי שמעון בר יוחאי איז מגלה; דאס ליבשאפט וואס דער אייבערשטער
האט ליב יעדן איד און דאס גרויסקייט און טייערקייט פון די מצות וואס מיר
טוען.

איך האב היינט זוכה געווען צו מאכן פאר מיין עלצטע אייניקל
חאלאקע, הילד נחמן נתן בן הרב שלמה. דא אין מירון איז דער מנהג, די
וואס מאכן חאלאקע אום ל"ג בעמר - גייען אנגעטון אין בגדי שבת, סיי דער
טאטע און סיי די זיידעס.

גיי אין מקוה איידער דו לערנסט זוהר הקדוש. זאג די ווערטער אן
פארשטיין, דאס זאגן די ווערטער אליינס איז מקדש ומטהר דעם מענטש.

...

נישט ווערן גערנווענדיג און עצבות'דיג פון בלבולים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בהר בחוקותי, י"ח אייר, ל"ג לעמר, שנת
תשפ"ג לפרט קטן, אתרא קדישא מירון
לכבוד מין טייערער ... גרו יאיר

געב אכטונג פון די גערנווען וואס קומט ביי די הייליגע טעג, ווי למשל
ל"ג בעמר, פורים וכדומה, פון "אויסנוצן די טאג". פון איין זייט דארף מען
זיך אויפפרישן אין די הייליגע טעג און בעטן דעם אייבערשטן מען זאל זוכה
זיין זיך צו קענען דערנענטערן צו אים, אבער פון די אנדערע זייט טאר דאס
נישט ווערן גערנווענדיג און עצבות'דיג פון בלבולים, פון זיך שלאגן אין קאפ
מיט מחשבות 'איך האב שוין אויסגענוצט דעם טאג?' 'איך האב שוין
אריינגעכאפט?' 'איך האב שוין גענוג געדאווענט?' וכדומה לזה.

איך שרייב דיר דאס אין מירון ווייל איך זע ווי מענטשן ווערן גערנוועז
אויב זיי האבן שוין געטון גענוג. מענטשן הערן א ווארט, ווי למשל וויינען
אין די מצרה, טאנצן אין חצר, 'אינעווייניג איז יום כיפור, אינדרויסן איז
שמחת תורה'; אנשטאט זיך פרייען און זיך אויסבעטן - ווערט מען גערנוועז
אויב מען האט שוין גענוג געוויינט און גענוג געשמחת תורה'עט.

די שמחה דא איז נישט צו באגרייפן, און אז מען האט די לימודים פון
רבי'ן - איז גאר גוט, מען קען זיך צוקלעבן צום אייבערשטן מיט שעפּשען
תפילות מיט די ליפן ווי מען איז, וואו מען געפונט זיך.

...

**נעם זיך פאר צו עסן יעדע שבת דריי סעודות און מאכן די
סעודות פרייליך**

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת בהר בחוקותי, י"ח אייר, ל"ג לעמר, שנת
תשפ"ג לפרט קטן, אתרא קדישא מירון
לכבוד מין ליבער ... גרו יאיר

היינט ל"ג בעמר איז זייער א גרויסער טאג, איך בין אין מירון; דא איז

די שְׁמִחָה בֵּינָן הֵימֶל, מְעַן שְׁפִירְט דָּא זַאכְן וואס מְעַן שְׁפִירְט נִישְׁט סְתָם אַזוי.
 דְּעַר עֵיקַר דַּאָרְפֵן מִיר אַרױסְנֶעמֶען פּוֹנַעם טָאג לְעוֹבְדָא וּלְמַעֲשֵׂה, נַעַם
 זִיף פֶּאָר צו עָסֵן די דְּרִי סְעוּדוֹת שְׁבֵת. אָפִילוּ עֵס קוֹמְט דִיר אָן שְׁווער -
 זַאָלְסְטוּ זִיף מוֹסֵר נְפֶשׁ זַיִן זִיף וואשן צו דְּרִי סְעוּדוֹת שְׁבֵת. ווייל רַבִּי שְׁמַעוֹן
 בַּר יוֹחָאי הָאט גֶעזאַגט מִמֶּשׁ אַיִדְעֵר עַר אִיז נִסְתַּלַּק גֶּעוואָרן (אָדְרָא זוטא, רפח):
 "אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶסְהַדְנָא עָלַי לְכָל אֱלִין דְּהֶכָּא", אִיף זַאג עֵדוּת פֶּאָר די
 אַלְע צִדִּיקִים וואס זַענען דָּא מִיט מִיר אִינעם אָדְרָא, "דְּהָא מִן יוֹמָאי לָא
 בְּטִילְנָא אֱלִין ג' סְעוּדוֹתִי", אִיף הָאב קִינְנֶמַאל נִישְׁט מְבַטֵּל גֶעווען די דְּרִי
 סְעוּדוֹת שְׁבֵת, "דְּמֵאן דְּזַכִּי בְּהוּ", ווער עֵס אִיז זוכה צו עָסֵן דְּרִי סְעוּדוֹת
 שְׁבֵת, "זַכִּי לְמַהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא", אִיז זוכה צו הָאבן אַ קְלָאָרַע רִינַע אָמוֹנָה;
 מִיר זַענען אַז רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי הָאט זִיף באַרוּמְט אִין דְּעַם טָאג וואס עַר
 אִיז נִסְתַּלַּק גֶּעוואָרן מִיט דְּעַר זַאף, ווייל עָסֵן סְעוּדוֹת שְׁבֵת אִיז זַייער גְּרוֹיס.
 נַעַם זִיף פֶּאָר (וואס מִינְט 'נַעַם זִיף פֶּאָר'? בְּעַט דְּעַם אַיִבְעַרְשְׁטֵן) דו
 זַאָלְסְט עָסֵן יַעֲדַע שְׁבֵת דְּרִי סְעוּדוֹת און מאַכן די סְעוּדוֹת פְּרִיילִיך, מִיט דַיִן
 ווייב און קִינְדֵער - וועסְטוּ בְּלִיבֵן מִיט עַרְלִיכֶע דוֹרוֹת.
 אִיף פֶּאָר אֱהִיִּים מְאָרְגֵן; אִיף הָאָף דוּ בְּעַנְקֶסט זִיף ווייל ווי לאַנג מְעַן
 בְּעַנְקֶט זִיף - אִיז גָּאָר גוּט.

...

זַאָלְסְט יַעֲדֵן טָאג טוֹן עֶפְעַס פֶּאָר הַפְּצָה

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרִשְׁת בְּהַר בְּחוּקוֹתַי, י"ט אִיָּר, ל"ד לְעֹמֶר, שְׁנַת

תשפ"ג לְפֶרֶט קָטָן

לְכַבּוֹד ...

גַּיִי הַפְּצָה, רוּ נִישְׁט, הָאב רַחֲמָנוּת אויף אַנְדֵערַע. בְּעֵיקַר אויף בְּחוּרִים
 און אִינְגַעלִיט וואס טאַפֵן אַ וואַנט, זַי ווייסן נִישְׁט וואס מְעַן ווייל פון זַי.
 גַּעַב זַי פון רַבִּינִים עָסֵן, גַּעַב זַי צו טוועם זַיִן פון רַבִּינִים תוֹרָה; דְּעַר
 הֵילִיגֵער רַבִּי הָאט אַזעלְכֶע חִזוּק, אַזעלְכֶע שְׁכָל פֶּאָר יַעֲדֵן אִינעם, סִי דְּרִי

מעלה און סיי דרי מטה, פאר די וואס זענען אויבן ווייזט ער נאך דא אסאך העכער, און פאר די וואס זענען אונטן ווייזט ער דער אייבערשטער איז מיט דיר, ביי דיר און נעבן דיר; דארפסט נאר אויפמאכן די מויל, רעדן און שמועסן מיטן באשעפער.

איך בעט דיר זייער זאלסט יעדן טאג טון פאר הפצה, עס זאל נישט אריבערגיין א טאג אן טון פאר נשמות ישראל. לאך זיך אויס פון די וואס שפעטן און לאכן, נעם דאס אן פאר תשובה, פאר א תיקון; דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן ו): "ויעקר התשובה כשישמע בזיונו, ידם וישתק".

קוק גוט, ווער עס איז עוסק אין הפצה - דער איז פריש, פיל מיט חיות, די זענען פרישע מקורבים, און די וואס זענען נישט עוסק אין הפצה, מיט די צייט שלאפן זיי איין, ביז זיי ווערן שוין גערוועזן פון די וואס רעדן פון הפצה, פון רבי'ן, פון מוהרא"ש.

אם ירצה השם פאר איך היינט נאכט אהיים פון ארץ ישראל.

...

מען דארף רחמי שמים צו זיין פריש ביים רבי'ן

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת פרשת בהר בחוקותי, כ"א איר, ל"ו לעמר, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לכבוד מינע טייערע חברים, טייערע ליבע ברידער, תלמידי היכל הקודש בארץ ישראל, ה' עליהם יחיו

איך האב זייער הנאה געהאט צו זיין אין ארץ ישראל, זיך טרעפן נאכאמאל מיט אייך און זיך קענען מחזק זיין מיט די שיינע עצות פון הייליגן רבי'ן.

איך וויל איבערבעטן די אלע חברים וואס איך האב נישט באגרוסט, די אלע וואס האבן געווארט אין ירושלים נאכן שיעור צו קענען געבן שלום; וואלט איך געגעבן נאך איינעם שלום - וואלט איך פארפאסט די פליגער. איך האב געמיינט די פליגער פארט אהיים אום איינס אזייגער, איך האב

אויסגערעכנט אַנצוקומען אין צייט, לַמַּעֲשֵׂה ווען איך בין אַנגעקומען אין לופט פֿעלד ווייזט מען מיר: "פֿאַרמאַכט!" זיי זאָגן איך האָב געמאַכט אַ טעות, די פֿליגער פֿאַרט שוין צוועלף דרייסיג. מיר זענען שיעור געוואָרן פֿאַרלוירן, מיר האָבן זיך שְׁנַעַל דערמאַנט די עצה פֿון תּפִּלָּה, אַלע האָבן געפֿעטן: "רבונו של עולם העלה מֶעַן זָאל אויז עפֿענען און מיר זאָלן אַנקומען בְּשָׁלוֹם", און ניסים איז געשען, מֶעַן האָט אויז גענומען און דורכגעפֿירט אַלע וואַרטעס.

איך וויל איבעררעכענען די גבאים, זיי זאָלן נישט זיין וויי געטון אז איך בין נישט געקומען צו זיי אין שול; איך באַקום פֿריוו אז עס טוט וויי פֿאַרנוואַס איך גיי נאָר אין ירושלים און איך בין נישט געקומען צו זיי. וויסן זאָלט איר, מיין פֿלאַן איז געווען צו קומען צו אַלע שולין; צפֿת, בית שמש, יבֿנאַל, בראַכפֿעלד און אַלעד, אָבער איך האָב געהאַט די מצוה פֿון מַכְבֵּד זיין מיין שווער און מיין טאַטע, בין איך געבליבן זיצן אין מירון מיט זיי, איך האָב געוואָלט קומען און איך וועל נאָך קומען.

די פֿראַגע איז נאָר, אויב איך וועל קומען - צי וועל איך אייך נאָך טרעפֿן; ווייל מֶעַן דאַרף רחמי שמים צו זיין פֿריש ביים רביין. איך האָב געזען אין אַרץ ישׂראַל אינגעלייט וואָס זענען שוין נישט ווי אַמאַל, איך האָב זיי געפֿרעגט, זאָגט מיר דעם אַמַת, איר הערט נאָך די שיעורים וואָס מֶעַן שמועסט אין ישיבה? זאָגן זיי, גיין, היינט דאַרפֿן זיי דאַס שוין נישט, היינט זענען זיי שוין ביי מוחין דגדלות. האָב איך געזען אז מֶעַן דאַרף האָבן אַ זכִּיָּה צו קענען בלייבן פֿריש מקורבֿ ביים רביין.

איך וועל קומען צו אייך, און איך וויל אייך אַלע טרעפֿן. געבט אַכטונג זיך נישט דרייען צווישן לצים. געבט אַכטונג פֿון די וואָס רופן זיך בַּרְסֵלָב גייטראַל, די וואָס שפֿעטן פֿון צדיקי אַמַת, די וואָס מאַכן אַ געשפֿעט; ווייל נאַכדעם ווערט מֶעַן אַפֿגעקילט. מֶעַן קען שוין נישט הערן די שיינע זיסע עצות פֿונעם צדיק, ביז מֶעַן הערט אויף לערנען, מֶעַן הערט אויף דאווענען, ביז מֶעַן הערט אויף בענקען צום אייבערשטן און מֶעַן פֿאַרלירט אַלעס.

איך וויל בעטן אונזערע טייערע גבאים, די אַלע וואָס לערנען פֿאַר אין

אונזערע שטיבלעך; לערנט פשוט'ע ווערטער, לערנט נישט קיין טיפע תורות און משלים, קיינער האט נישט כח פאר די מעשיות מיט משלים, מיטן נמשל וואס שטימט זייער שיין מיטן משל, אבער מיטן מענטש שטימט עס נישט. דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן כח) אויף די איז געזאגט געווארן: "המעט מכם הלאות אנשים כי תלאו גם אלקים, כי מגעים אנשים שבאים לשמע דרושם ותורתם, ואנשים חושבים שיבואו לאיזהו תועלת על ידם, הינו שיבואו לדעת את ה' איך לעבד, והם האנשים אין משיגים שום תועלת, כי תורתם של אלו התלמידי חכמים אין לה כח להדריך את האדם בדרך הטוב כי מבישא לא הוי טבא, ולא עוד, כי תלאו גם אלקים כאלו לואה הקדוש ברוך הוא מלעזר לעובדים אותו, נמצא שעל ידי זה אלו בני אדם נופלים בכפירות גדולות וחושבים, חס ושלום, 'לא יראה ולא יבין אלקים במעשה בני אדם' על ידי זה 'את יראי ה' לא יכבדו'".

וואס יא? רעדט פון זיך אויפפירן מיט דרף ארץ צו די עלטערן, רעדן מיט דרף ארץ צו טאטע מאמע, שווער און שוויגער. רעדן מיט דרף ארץ צו די ווייב, מכבד זיין די ווייב, רעדן שיין צו די ווייב. פארנוואס פאר חברים האט מען כח זיי צו טון טובות און ווען די ווייב בעט זיך פאר א טובה דרייט מען זיך ארויס? און אפילו די וואס טוען שוין יא - טוען דאס מיט א גאנצע טובה, פארנוואס? פארנוואס איז די ווייב נישט אינטערעסאנט? ! נאר אז מען איז מכבד די ווייב, מען קוקט אויף איר ווי זי איז א מתנה פונעם אייבערשטן, מען ערווארט גארנישט פון איר - דאס איז אן ערליכער איד.

איך בעט די גבאים וואס לערנען פאר, לערנט פאר בריוו פון מוהרא"ש; חיזוק אויף אמונה, חיזוק אויף דאווענען די דריי תפילות מיט מנין, חיזוק אויף זיין פרייליך, אויף זאל מען זיך ליב האבן.

טייערע ליבע פרידער, ווערט נישט אלט און ווערט נישט מיד. דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן מח): "צריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה'", ווער עס וויל זיין אן ערליכער איד, דארף וויסן אז מען קען נישט זיין אן ערליכער איד נאר אז מען איז א גרויסער עקשן, עס זאל נישט אינטערעסירן דעם מענטש צי ער פאלט צי נישט, ווייל דער יצר הרע האלט אין איין

אראפּווארפּן דעם מענטש, ער ברענגט אריין אין אים חלישות הדעת, דער מענטש זאל טראכטן כאילו דער אייבערשטער דארף אים נישט, ער וויל דער מענטש זאל אפלאזן זיין ווילן; אבער ווען א מענטש איז אן עקשן און ער לאזט נישט נאך, אפילו ער האלט אין איין פאלן, ער איז פוגם בברית רחמנא לצלן דאך גייט ער שטענדיג צוריק צום אייבערשטן - וועט ער זוכה זיין סוף כל סוף צו אלע מדרגות.

איך בעט ענק זייער, זייט שטארק ביי זיך, געבט נישט נאך, געבט נישט אויף; אזוי גייט עס מיט יעדן איינעם, ווען מען וויל זיין גוט - הויבט מען אן פאלן, ווען מען הויבט אן תשובה טון - הויבט מען אן האפן ביטערע נסיונות. אזוי ווי דער רבי זאגט (שם): "כי כן דרך הבעל דבר והסטרא אחרא, כשרואה שהאדם סמוך סמוך ממש לשערי הקדשה, וכמעט שיכנס, אזי הוא מתפשט עליו בהתגברות גדול מאד מאד רחמנא לצלן", דאס איז די וועג פון די סטרא אחרא, ווען זיי זעען ווי דער מענטש גייט שוין אט אט זיין אן ערליכער איד, זיי זעען ווי דער מענטש גייט שוין כמעט אריין אין די טיר פון קדושה, דעמאלט פארלייגן זיי זיך זייער שטארק אויפן מענטש מיט א מורא דיגע שטארקייט רחמנא לצלן, און ווען דער מענטש ווייסט נישט אז דאס איז נאר אים אנוועק צו שלעפן און אים צו צעברעכן - געבט ער אויף און לאזט אלעס אפ.

דאס איז די שיינקייט פון א איד און דאס האט דער אייבערשטער ליב; צו זען ווי א איד וואס עס קאכט אין אים שמוץ און נארישקייטן, מיט דעם אלעם דערהאלט ער זיך און ער קומט נאכאמאל צוריק, ער בעט דעם אייבערשטן און וויינט זיך אויס: "רבוננו של עולם, איך וויל זיין אן ערליכער איד, האב אויף מיר רחמנות וכו' וכו'"; דאס קען אפילו א מלאך נישט באווייזן.

טייערע ליבע ברידער, יעדער איינער פון ענק זאל עפעס טון פאר הַפּצָה. א גוט שבת.

מָעַן קָעַן זײַךְ נִישְׁט פֿאַרשְׁטעלן װאָס הײסט מַחְזֵק זײַן אַפִּילוּ
אײן אײד

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - עָרַב שַׁבַּת פְּרֻשַׁת בְּהַר בְּחֻקוֹתַי, כ"א אֵייר, ל"ו לְעֹמֶר, שְׁנַת
תשפ"ג לְפָרֵט קָטָן
לְכַבֹּד ... גֵּרוֹ יָאִיר

אײף װײל דײַר װאָונטשן אַ מַזֵּל טוֹב פֿאַר דײַ שְׁמֻחָה פֿון דײַ בַּר מְצוּהָ פֿון
דײַן זון הַבְּחֹר ... גֵּרוֹ יָאִיר. דָּער אײַבערשְׁטער זַאל הַעֲלֹפֶן, דו און דײַן װײַב
זאַלן זַען אַסאַך נַחַת אײַנאַינעם, פֿון אײַם און פֿון אַלע קײַנדער.

אײף װײל דײַךְ מַחְזֵק זײַן זאַלסט װײַטער אײַבער טײַטשן דײַ חײזוק יוֹמִי
אױף עֲנַגְלִישׁ. דָּאָס אײַז מְחִי' אַזױפִּיל אײַדן; קֶענֶסט זײַךְ נִישְׁט פֿאַרשְׁטעלן
װאָס הײסט מַחְזֵק זײַן אַ אײד, כָּל שְׁכֵן צװײ דײַ, װער רַעֲדֵט פֿון הוֹנְדֵרְטֵער
אײַדן און טױזַנטער אײַדן, װאָס װערן מַחְזֵק פֿון דײַ חײזוק יוֹמִי אױף עֲנַגְלִישׁ.

אײף װײַס דָּער יֵצֵר הָרַע װעט זײַךְ נַעֲמֵען אױף דײַר, װײַל עַר קָעַן נִישְׁט
דַּעַרְלײַדן דײַ אַלע װאָס זַענען מַחְזֵק אײַדישע קײַנדער; דָּאָךְ זאַלסטו זײַךְ
שְׁטאַרְקֵן מײַט אַלע דײַנע כַּחוֹת װײַטער מִמְּשִׁיךְ זײַן מײַט דײַן הײַלִּיגֵע
אַרְבַּעַט.

בײַם אײַבערשְׁטן אײַז זײַער חָשׁוּב דָּער װאָס אײַז מַחְזֵק נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
דו װײַסט אַנדאײ די מַעֲשֵׂה װאָס מוֹהֲרָא"ש זָכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ הָאֵט דַּעַרְצײַלט,
װען דָּער הײַלִּיגער צַדִּיק רַבִּי יִצְחָק מְדֻרֹבִּיטֵשׁ זָכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אײַז נִפְטֹר
גַּעװען אײַז אײַם רַשׁ"י הַקְּדוֹשׁ אַנְטִיקֶעגן גַּעקוּמֵען אױבן אײַן הַיָּמֶל און אײַם
גַּעפֿרֶעגט: "װאָס פֿאַר אַ גוֹטֵע מַעֲשִׂים טוט אײַער זון רַבִּי מִיכָל זַלְאָטִשׁװֶבער,
אַז אױבן אײַן הַיָּמֶל מַאכְט מֵעַן אַזאַ רַעֲשׁ פֿון אײַם?" הָאֵט דָּער טאַטע רַבִּי
יִצְחָק מְדֻרֹבִּיטֵשׁ גַּעענְטִפֶּערט: "עַר לײַגט אַרײַן כַּחוֹת אײַנעם דאַװענען
װכו", הָאֵט אײַם רַשׁ"י הַקְּדוֹשׁ גַּעזאַגט: "פֿאַר דַּעם אַלײַנס װאַלט מֵעַן נִישְׁט
גַּעמאַכְט אַזאַ רַעֲשׁ דָּא אײַן הַיָּמֶל פֿון אײַם; אַסאַך צַדִּיקִים לײַגן אַרײַן כַּחוֹת
אײַנעם דאַװענען און מֵעַן מַאכְט נִישְׁט אַזאַ גְרוֹיסֵע עַסֶק פֿון זײַ", הָאֵט דָּער
טאַטע רַבִּי יִצְחָק גַּעזאַגט: "עַר לַעֲרַנְט זײַער פֿלײַסיג", הָאֵט אײַם רַשׁ"י
הַקְּדוֹשׁ גַּעענְפֶּערט: "דָּאָס קָעַן אױף נִישְׁט זײַן דײַ סִיבָּה, װײַל אַסאַך צַדִּיקִים

לְעַרְנָעַן פְּלִיִּיסִיג דִּי הַיִּילִיגֶע תּוֹרָה, און פֿאַר דַּעם אַלִּיִּינֶס רַעֲשׁוּט זײַךְ נֶאָךְ
נִישׁט, ״הָאט עַר גֶּעזאַגט: ״צוֹלִיב זײַן חֶסֶד און צְדָקָה וְכוּ״, הָאט רִשׁ״י
נֶאכאַלץ נִישׁט מִסְכִּים גֶּעווען, בִּיז רַבִּי יִצְחָק מְדֻרֹבֵיטש הָאט אַיִם גֶּעזאַגט:
״אָפֿשֵׁר ווייל עַר בְּרַענֶגט צוֹרִיק מְענטשן צום אַיִבֶּעֲרִשֶׁטן? עַר אִיז עוֹסֶק אִין
דַּעם זײַעַר שְׁטאַרק״, הָאט רִשׁ״י הֶקְדוּשׁ גֶּעזאַגט: ״הַיִּינוּ דָּא הֵנִי לִיָּה, יַעֲצֹט
פֿאַרשְׁטײ אִיךְ שׁוִין פֿאַרנוואס עֶס רַעֲשׁוּט זײַךְ פֿון אַיִם״.

אַ גוט שְׁבַת.

...

אַיַעַר שְׁטוב וועט ווערן אַ גַן עֵדֶן

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עַרְב שְׁבַת פֿרֶשֶׁת בְּהַר בְּחֻקוֹתַי, כ"א אִייר, ל"ו לַעֲמֵר, שְׁנַת
תשפ"ג לַפֿרֶט קָטָן
מֵרַת ... תַּחֲנִי'

אִיךְ הָאב עֶרְהאַלְטן אַיַעַר בְּרִיוּו.

אִיר הָאט מִיר אַזוי דַּעַרפֿרִיִּדט, אִיךְ הָאב אַזוי הַנָּאָה צו הַעֲרֵן אַז אִיר
טוט אַלעס אויף דִי וועלט צו האַלְטן אַיַעַר שְׁטוב, אִיר זַענט שְׁטאַרק מִיט
נִישׁט לֵאזן דַּעם סמ"ך מ"ם צַעבֶרעכֶן אַיַעַר שְׁטוב, און ווען אַיַעַר מאַן טוט
דִי זאַכֶן צו טְשַׁעפֿען - מאַכט אִיר זײַךְ ווי אִיר כַּאפֿט נִישׁט, אִיר שְׁמִיכְלֶט
ווייטער און אִיר נַעמט עֶס נִישׁט צום האַרצֶן.

אַז אִיר וועט זײַךְ ווייטער אַזוי פֿירן, אִיר וועט זײַן דִי קְלוּגֶע און אַיִם
לֵאזן זײַן דַּעַר גַּעֲרַעכְטֶער - וועט אִיר זַען ווי עֶס וועט זײַן נִיסִים בִּי אַיַיךְ,
אַיַעַר שְׁטוב וועט ווערן אַ גַן עֵדֶן.

דַּעַר אַיַבֶּעֲרִשֶׁטֶער זַאל הַעלפֶן אִיר זַאלט האַבֶן הַצְלָחָה אִין אַלע עֲנִינִים.

...

די באזוף אין ארץ ישראל ל"ג בעומר תשפ"ג

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת במדבר, כ"ג אייר, ל"ח לעומר, שנת ה'תשפ"ג
לקבוד ... נרו זאיר

היינט הויבן מיר אן א גייעם ספר פון חומש, ספר במדבר. איך בעט דיר
זייער זאלסט זיך באנייען, אנהויבן לערנען יעדן טאג חומש מיט תרגום,
שנים מקרא ואחד תרגום. טייל איין די פרשה לויט די טעג, זונטאג ביז שני,
מאנטאג ביז שלישי און אזוי ווייטער; אזוי וועסטו קענען ענדיגן יעדע וואך
די פרשת השבוע.

איך פריי זיך זייער אז איך בין שוין צוריק געקומען, איך האב מתפלל
געווען פאר דיר, פאר דיין משפחה און פאר אלע חברים. איך בין געווען
בעיקר אין מירון, אויף אין יבנאל ביי מוהרא"ש זכותו גן עלינו, אין טבריה
ביי תלמידי המגיד און אין צפת ביי די הייליגע צדיקים; דער אריז"ל, בית
יוסף און נאך.

איך בין געווען אין ירושלים באזוכן אונזער ישיבה קטנה, אונזער חדר
און אויף בית פיגא, איך האב אזוי שטארק הנאה צו זען ווי די מלמדים און
לערערינס פלאנצן א פרישער דור. עס דערמאנט מיר, נישט לאנג צוריק,
האבן מיר אנגעהויבן אין וויליאמסבורג פלאנצן קערעלעך און עס איז שוין
היינט דא שיינע גרויסע ביימער; די קינדער, סיי אינגלעך און סיי מיידלעך
וואס מיר האבן געפלאנצט - זענען שוין היינט מגידי שיעורים, מלמדים,
טיטשערס, זיי געבן שוין איבער ווייטער די זיסע עצות פון רבי'ן מיט אזא
ווארעמקייט. עס איז אזוי שייך צו זען די קליינע חדר, די קליינע שולע, מיט
אזויפיל ליבשאפט און ווארעמקייט.

איך בין שיעור נישט געבליבן שטעקן אין ארץ ישראל, איך האב
געמיינט אז מייך פליגער פארט איינס אזייגער ביינאכט, למעשה ווען איך
בין אנגעקומען אין לופט פעלד, זאגן זיי מיר, אז עס פארט צוועלף דרייסיג,
מען האט אונז שוין נישט געוואלט ארויף לאזן. אבער תפלה איז שטערקער
פון די שטערקסטע זאכן, ברוך השם מיר זענען ארויסגעפארן און
אנגעקומען אין צייט.

טְבַרְיָה

אויף בין איף געווען מיטוואך נאכט פרשת אמור אין טְבַרְיָה, אין אויגזער שול. איף בין אהין געפארן גלייך פון עירפארט, איף בין זיי שולדיג א באזוף. פאריגע מאל ווען איף בין געווען אין ארץ ישראל זענען זיי געשטאנען און געווארט אויף מיר ווען מען האט מיך אויפגעהאלטן אין עירפארט וכו', ברוך השם דאס מאל האט מען מיך נישט אויפגעהאלטן, אלעס איז געווען פֿיין.

איף האב געדאווענט מעריב מיט אנשי שלומינו; מיטן מלמד און גבאי יוסל גרו יאיר, אויף דער גבאי שלמה גרו יאיר. נאך מעריב זענען מיר געגאנגען א טענצל אזוי ווי דער מנהג פון אנשי שלומינו, אז יעדעס מאל מען דאווענט, מען איז זוכה צו דאווענען נאך א תפלה צום אייבערשטן - גייט מען ארויס אין א טענצל. דער רבי האט געזאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן קיא) ווען מען וואלט ווען געגעבן די מעגליכקייט פאר א טויטער מענטש ארויס צו קריכן פון קבר צו דאווענען איין תפלה, אוי ווי שייך וואלט ער געדאווענט, און אז מיר זענען טאקע נישט טויט, אבער אויף נישט לעבעדיג, און מיר זענען זוכה צו דאווענען א תפלה - גייען מיר א טענצל.

מען האט מיר געוויזן ווי מען קען זען פון אויגזער שול - יבנאל, מען קען זען דעם ציון פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו; עס שפירט זיך ממש ווי מיר זענען ביי מוהרא"ש אין שטוב, בפרט מיט די עצות, מיט די חיזוק - פון מוהרא"ש.

עס איז נישט געווען א שיעור אין טְבַרְיָה, מיר האבן געשמועסט אינאיינעם אין שול, מען האט גערעדט ווי אזוי די שול זאל זיך פירן, שיינע נקודות פאר גבאים, און שיינע זאכן ווי אזוי צו פירן א שול, פירן א חדר.

מירון

מיר זענען פון דארט געפארן קיין מירון; איף, מיין ווייב מיט מיינע צוויי קינדער. מיין זון שמעון גרו יאיר, ער הייסט נאך דעם הייליגן תנא רבי שמעון. ווען ער איז געבוירן האט מיין זיידע זכרוננו לברכה געזאגט איף זאל אים געבן 'שמעון', ווייל ער האט געדארפט עפעס א גרויסע ישועה, האט ער מיר געבעטן צו געבן דעם נאמען שמעון, עס זאל זיין א זכות פאר אים.

און מיינ זון דער בר מצוה בחור נחמן נתן. אויף מיינ זון הרב שלמה מיט זיין ווייב זענען מיט געקומען מיט זייער זון נחמן נתן; ביי אויז אין די משפחה רופט מען אים 'נחמן נתן שטעטל' מיר זאלן זיך נישט פארמישן מיט אוינזער נחמן נתן. זיי זענען געקומען מאכן אן אפשערן פאר זייער קינד נחמן נתן אין מירון ביי רבי שמעון בר יוחאי.

מירון ווערט פארמאכט אפאר טעג פאר ל"ג בעמר, ווען מיר זענען אנגעקומען האט מען שוין נישט אריינגעלאזט, מיר האבן זיך באנוצט מיט אוינזער פראטעקציע, תפלה והתבודדות, מיר האבן געבעטן דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, עפן אויז אן עפענונג, א וועג אריין אין מירון". פלוצלונג זע איך אן עפענונג, איך זאג דעם דרייווער: "פאר דא אריין"; איך קען זיך אביסל אויס אין מירון פון אלס בחור, אזוי זענען מיר אנגעקומען בשלום.

מיר זענען איינגעשטאנען אין מירון הינטן פונעם בארג, אנטקעגן מיינ זיידע'ס בית המדרש, אברהם גרו יאיר האט געזארגט פאר מיר איך זאל האבן פון דאס שענסטע און בעסטע. דאנערשטאג אינדערפרי האב איך געדאווענט שחרית אויבן אין די מערה, נאכדעם בין איך געגאנגען מיט מיינ משפחה צו מיינ זיידע'ס ציון, מיינ זיידע ליגט אויפן בארג, העכער דעם הייליגן תנא רבי יוחנן הסנדלר; איך פלעג אלע יארן גיין מיט אים מתפלל זיין דארט ביי זיין חלקה, ער פלעגט גיין ערב שבת מתפלל זיין, זאגן קאפיטלעך תהלים - ביי זיין חלקה וואס ער האט זיך אנגעגרייט. ער פלעגט מיר זאגן, ער האט הנאה אז ער וועט קענען ליגן אין אזא הייליגע מקום, סמוך ונראה פון די הייליגע תנאים רבי יוחנן הסנדלר און דער הייליגער רבי שמעון.

בר מצוה

דאנערשטאג ביינאכט איז פארגעקומען די בר מצוה פון מיינ זון נחמן נתן אינעם חצר פון מיינ טאטע שליט"א. מיינ שווער הרב מרדכי אהרן מייזליש שליט"א איז אויך געקומען צו פארן, ער איז געקומען די זעלבע צייט וואס מיר זענען געפארן, ער איז אבער געפארן מיט אן אנדערע פליגער, ער איז מקפיד נישט צו פארן מיט די קאמפעני אל-על.

איך דאנק אלע וואס האבן מיר געהאלפן מיט די נסיעה, און אויף די וואס האבן מיר געהאלפן מאכן באקוועם פאר מיין שווער; מיט די דירה אין ירושלים און מיט די טראגן און ברענגען. פאר מיר איז דאס געווען זייער א גרויסע שמחה אז מיינע עלטערן און מיין ווייב'ס עלטערן זענען ביי די שמחה, עס איז געווען א גאנצע שמחה.

מיין פעטער ר' בעריש פרידמאן פון אנטווערפן, דער בן יחיד פון מיין שווער'ס שווער, הרב רבי יצחק דוד פרידמאן זכרונו לברכה - איז געקומען צו די בר מצוה, אסאך אנשי שלומינו זענען געקומען.

איך האב גערעדט אפאר ווערטער ביי די בר מצוה פון דאס וויכטיגקייט פון וויסן די הקדמה פון הייליגן רבי'ן, צו זיין א איד סיי ווען מען איז אויבן און סיי ווען מען איז אונטן. זיין בקי ברצוא און בקי בשוב (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן ו), און דאס איז וואס רש"י זאגט (ויקרא כא, א): "אמור, ואמרת, להזהיר גדולים על הקטנים", מען דארף זיך אליינס אנגרייטן, סיי די גוטע טעג ווען מען איז ביי מוה"ן דגדלות, און סיי ווען מען איז אין מוה"ן דקטנות, מען איז פארלאשן מען שפירט נישט, מען ווייסט נישט, מען טוט גארנישט - זאל מען ווייטער דינען דעם אייבערשטן, דאס איז וואס רש"י זאגט: "להזהיר גדולים על הקטנים".

דאס איז זייער וויכטיג צו וויסן אין לעבן; ווייל דינען דעם אייבערשטן ווען מען שפירט און מען פלאמט - דאס קען יעדער, דער קונץ איז - מען זאל דינען דעם אייבערשטן ווען מען שפירט נישט, און ווען עס גייט אריבער וואס גייט איבער.

איך האב דערציילט די מעשה, דער הייליגער רבי נתן זכרונו לברכה האט געהאט א תלמיד וואס האט געהייסן רבי שאול טעפליקער זכרונו לברכה, ער איז געווען א גרויסער עובד השם, ער האט געדאווענט און געלערנט מיט א געוואלדיגער ברען. איינמאל איז רבי נתן געווען אין טעפליק און צוזעענדיג זיינע עבודות, ווי ער דינט דעם אייבערשטן מיט אזא התלהבות האט ער אים געזאגט: "שאול שאול, איך האב פון דיר נאכנישט קיין הנאה; ווען איך וועל זען ווי שאול פאלט אראפ און הייבט

זיף צוריק אויף און דינט ווייטער דעם אייבערשטן, דאמאלט וועל איך הנאה האבן; רבי נתן האט אים געוואלט אנגרייטן פארן לעבן. ווייל נישט אייביג קען מען ברענען צום אייבערשטן ברציפות, עס קומט אמאל א צייט ווען מען פאלט אראפ און דעמאלט - אויב מען איז שטארק - איז מען א ריכטיגער העלד.

עס איז געווען מצה ביי די בר מצוה צוליב פסח שני. מיר האבן גערעדט פון פסח שני, אז ווען א איד פֿרעגט (במדבר ט, ז): "למה נגרע" פארן וואס בין איך אנדערש? "לבלתי הקריב את קרבן ה'", ווען א איד בענקט זיך צום אייבערשטן, ער זאגט, איך וויל אויף זיין א צדיק, איך וויל אויף זיין גוט - באקומט ער א פסח שני, ער איז זוכה מען עפנט אים א וועג צוצוקומען צום אייבערשטן.

דער בר מצוה בחור האט געזאגט זיין פֿשעטל, מען האט אריינגעזינגען, מיין שווער שליט"א האט גערעדט און מיין טאטע שליט"א האט גערעדט, עס איז געווען א הערליכע בר מצוה.

אסאך פון אנשי שלומינו זענען געקומען צו פארן, מיט די גאנצע משפחה, מיט די קינדער. די קינדער זענען געקומען אנגעטון מיט שיינע שבת'דיגע בגדים, איך האב זייער הנאה געהאט און זיך געפרייט צו יעדן וואס איז געקומען זיך משתתף זיין.

חסדי השם יתברך, מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי, דאס איז די ערשטע שמחה וואס איך האב זוכה געווען צו מאכן אין ארץ ישראל.

הנחת תפילין

פרייטאג האב איך געדאווענט ותיקין ביי די מערה. מיין טאטע שליט"א האט אנגעטון תפילין פארן בר מצוה בחור. איך האב אים געקויפט צוויי פאר תפילין, אזוי ווי דער הייליגער רבי האט געוואלט, מען זאל אנטון ביידע תפילין, רש"י ורבנו תם.

איך האב געפעטן מיין שוואגער - דעם סופר - א ברודער פון מיין ווייב, הרב יואל צבי מייזליש שליט"א - זאל מיר באשטעלן די בעסטע בתים, די

טייערסטע תפילין; ביי מיר איז דאס דער עיקר פון די בר מצוה. איך האב אים געקויפט א רעקל מיט א בעקיטשע, א הוט האב איך אים נישט געקויפט, ער גייט מיטן הוט פון אלס קינד; א שאד אויסצוגעבן געלט פאר צייטווייליגע זאכן. אויך געבן מיר נישט אויס פאר די סעודה, מיר מאכן דאס פשוט. דא אין מירון האט עס אברהם גרו יאיר צוגעשטעלט; חלה, געפילטע פיש און טשאלנט, אויך ביי מיינע פריערדיגע זין האב איך געמאכט פשוט. נעבעך פאר די מענטשן וואס מאכן זיך משוגע, זיי געבן אויס געלט פאר שמחות. יעצט איז געווען אין די נייעס, איינער האט געמאכט אן אפשערן פאר זיין דריי יעריג קינד פאר צוויי מיליאן דאלער, השם ישמרנו. די צרה איז אז די רבי'ס - זיי זענען משוחד פאר די געלט, און אנשטאט זיי זאלן ארויסווארפן די מענטשן פון זייער קהילה, געבן זיי נאך פבוד פאר די עשירים, און דאס ברענגט דער חורבן אז אלע מאכן דאס נאך און מען ווערט געהרג'עט פון די חובות.

ברוך השם אנשי שלומינו, תלמידי מוהרא"ש - מאכן שמחות פשוט, מען געבט נישט אויס קיין געלט פאר פבוד המדמה, אפילו חתונות מאכן מיר אין ישיבה, אזוי שיין, אזוי זיס. יעצט נאך שבעות וועט זיין נאך צוויי חתונות אין ישיבה פאר אומזיסט.

אויך מאכן מיר נישט קיין שבע ברכות אין זאלן, קיינער דארף עס נישט, עס האט נישט קיין טעם; מען מאכט די שבע ברכות אין שטוב מיט אלע טעמים. אבער ווען עס קומט צו מצות, צו תפילין, מזוזות וכדומה - דארט קויפט מען דאס שענסטע און דאס בעסטע.

קברי צדיקים

נאך שחרית בין איך געפארן מיט מיין שווער שליט"א קיין טבריה צום אלטן בית החיים, צו די הייליגע חבריא, תלמידי המגיד, רבי מנחם מענדל פון וויטעפסק זכותו יגן עלינו, רבי נחמן האראדענקער - דער זיידע פון רבי'ן זכותו יגן עלינו, רבי אברהם קאליסקער זכותו יגן עלינו, מיט נאך הייליגע צדיקים. איך האב זיך דערמאנט די שיינע שמועסן פון הייליגן רבי'ן, וואס ער האט געהאט מיט די הייליגע חבריא. ווען דער רבי איז געווען אין ארץ

ישראל און האט ער זיך געטראפן מיט זיי, הרב הקדוש רבי אברהם קאליסקער זכותו יגן עלינו, רבי יעקב שמשון משפטייווקא זכותו יגן עלינו, רבי זאב וואלף מטשענני-אוסטרעהא זכותו יגן עלינו, און מיט נאך גרויסע צדיקים. זיי האבן דערציילט פארן רבי'ן אז פאר זיי זענען געקומען קיין ארץ ישראל האבן זיי זיך נישט געקענט אויסמאלן אז ארץ ישראל איז א חלק פון די וועלט, זיי האבן געמיינט אז ארץ ישראל איז עפעס א וועלט אויבן אין הימל, ווייל אלע ספרים רעדן פון איר גרויסקייט, און די תורה אליינס פארציילט גאר פון איר הייליגקייט וכו'; ביז זיי זענען ארויפגעקומען קיין ארץ ישראל און געזען אז ארץ ישראל איז א פלאץ דא אויף די וועלט, זיי האבן געזען אז עס איז נישטא קיין שום חילוק אינעם חיצוניות צווישן ארץ ישראל און אנדערע לענדער, נאר דער פנימיות פון ארץ ישראל איז גאר הייליג און גאר הויך.

רבי נתן זכרוננו לברכה זאגט, דער רבי האט דאס דערציילט ווייל זייער אסאך מענטשן זענען זיך טועה אין דעם ענין. מענטשן מיינען אז מען קען אנזען א חילוק צווישן א צדיק און סתם א מענטש, און אזוי אויף אנדערע הייליגע זאכן - אויפן פנים אדער אויפן אויסקוק פון די זאך; מען מיינט אז דער צדיק זעט אויס פון אינדרויסן אנדערש פון סתם מענטשן, אבער באמת איז נישט אזוי, ווייל דער צדיק זעט אויס פון אינדרויסן גענוי ווי א צווייטן, עס איז נישטא קיין שום חילוק - "ואף על פי כן הוא ענין אחר לגמרי", אזוי ווי דער רבי האט געזאגט: "עס קען זיך דאכטן אז דער ערליכער איד האט די זעלבע קישקעס ווי א צווייטן, אבער באמת איז ער אינגאנצן אנדערש"; אזוי אויף איז מיט ארץ ישראל, זי איז אינגאנצן אנדערש פון אלע אנדערע לענדער, עס איז דא אן אנדערע הימל אין ארץ ישראל, אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין זוהר הקדוש (נצקהל, דף רט); מיר פשוט'ע מענטשן קענען דאס נישט זען, אבער ווער עס גלייבט אין איר הייליגקייט קען זען א שטיקל חילוק צווישן ארץ ישראל און אנדערע לענדער (לקוטי מוה"ר ז"ל חלק ב, סימן קטז; שיחות ה"ר, סימן יד עיין שם).

מיר האבן געהאט בדעה צו גיין צום תנא רבי מאיר בעל הגס, מיר האבן

געטראכט עס איז גוט צו גיין פסח שני, אינעם טאג פונעם יארצייט. למעשה איז דארט געווען א שווערע טרעפיק, מיר זענען געזיצן אין די קאר א לאנגע צייט ביז מיר האבן מחליט געווען אז עס איז נישט כדאי צו פארברענגען פרייטאג ערב שבת אזויפיל צייט, מיר זענען געפארן קיין צפת.

צפת

מיר זענען געפארן מיט צוויי קארס. איך בין געפארן מיט חיים מאיר, און מיין שווער מיט מינע זין - מיט א צווייטע קאר, מיט הכחור שמעון שמואל זאנוויל. מיר זענען זיך געגאנגען טובל'ן אין מקנה אריז"ל, און נאכדעם געגאנגען מתפלל זיין ביי די הייליגע צדיקים; ביים אריז"ל און ביים בית יוסף. ווען דער אייבערשטער העלפט און מען קען האבן א גוטע התבודדות - איז דאך אזוי גוט, איך האב געהאט א גוטע התבודדות ביי די צוויי הייליגע מקומות, איך האב זיך שטילערהייט גוט אויסגעוויינט. יעדע מאל איך גיי צו קברי צדיקים הויבט מיר אן די הארץ אזוי צו בענקען, איך הויב אן וויינען צום אייבערשטן: "איך וויל אויך זיין א איד".

מיר זענען אריינגעקראכן אינעם הייל פונעם הייליגן באר מים חיים זכותו יגן עלינו, אויך אינעם הייל פונעם הייליגן בת עין זכותו יגן עלינו מיט נאך הייליגע צדיקים. הינטן פונעם בארג ליגט דער הייליגער תנא רבי פנחס בן יאיר, דארט איז דא א מנהג אז מען גייט ארום דעם ציון.

שבת קודש מירון

מנחה ערב שבת האב איך געדאווענט ביי מיין טאטע שליט"א, און צו קבלת שבת זענען מיר אלע ארויף צו די מערה, מען האט געדאווענט און געטאנצן "בר יוחאי", "אמר רבי עקיבא" - צווישן קדיש און כגונא.

נאכן דאווענען גייט מיין טאטע שליט"א ביים מרפסת כהנים ביזן סוף, פון דארט קען מען זען מיין זיידע'ס ציון און ער זאגט דארט: "גוט שבת!" מיין טאטע שליט"א איז אין כיבוד אב ואם אן אויסנאם, איך האב נישט געזען נאך מענטשן זאלן זיין אזוי אויסגעצייכנט אין כיבוד אב ואם אזוי ווי מיין טאטע שליט"א, מוהרא"ש האט מיר געזאגט דאס איז א זאך וואס מען זעט נישט ביי אנדערע.

אויפן וועג אראפ פון דאנווענען, אין די מערה, איז געווען שיינע שמועסן מיט מיין טאטע שליט"א מיט אונזער דיין שליט"א. מען האט גערעדט פארשידענע הלכות, איינע פון די שאלות פונעם בר מצנה בחור, היות ער האט שוין מעביר סדרה געווען פון זונטאג, אזוי ווי עס שטייט אין הלכה (אורח חיים סימן רפה, סעיף ג): "מיום ראשון ואילך חשוב עם הצבור", וויל ער וויסן אויב ער דארף איבערגיין נאכאמאל די פרשה יעצט פרייטאג ווען ער איז געווארן א גדול; מיין טאטע שליט"א האט געזאגט אז ניין, ער דארף נישט איבערגיין נאכאמאל די פרשה.

שבת אינדערפרי ביים ליינען, ווען דער בר מצנה בחור האט עולה געווען - האב איך געמאכט די ברכה: "ברוך שפטרני". מיין זיידע פסק'נט מען זאל זאגן די ברכה אויף דעם נוסח: "ברוך אתה מלך העולם שפטרני מעונשו שלזה", נישט בלויז: "ברוך שפטרני".

עס האבן אויך געגעסן מיט אונז אנשי שלומינו. מיין טאטע שליט"א געבט עסן פאר ווער עס וויל, די הכנסת אורחים איז עפעס אויסערגעווענליך, ווער עס וויל קומט דארט עסן.

מיין שווער שליט"א האט גערעדט ביי די צופרי סעודה, ער האט מחזק געווען מען זאל אכטונג געבן נישט צו רעדן די שפראך פון די ערב רב.

מענטש זאגן מיר, זיי באוואונדערן ווי איך זיך לאנגע שעות ביי די סעודות אן גארנישט טון; וואס ווייסן זיי וואס איך טו? איך האב דאך די מתנה פון רבי'ן, פון קענען זיצן צווישן מענטשן, בענקען צום אייבערשטן און מאכן מיט די ליפן אן דעם וואס מען זאל אפילו זען. מיט די מתנה קען מען זיין וואו מען זאל נאר זיין, מען איז זיך מחי', מען זיצט אין גן עדן, מען שפירט דעם אייבערשטן.

מוצאי שבת

מוצאי שבת נאך הבדלה בין איך אריין אין קאף ביי מיין טאטע שליט"א אין חצר מיט אפאר בחורים און אינגעלייט פון אנשי שלומינו אנגרייטן די עסן פאר די חתונה פון רבי שמעון, מיר האבן געארבעט אפאר שעה און אלעס אנגעגרייט. איך האב זיך אזוי געפריידט צו קענען שוילן גרינצייג פאר

די זופ, און אַנגרייטן אַלע עסן וואס מען טיילט אויס ביי מיין טאטע אין חצר, פאר טויזנטער מענטשן.

מענטשן האבן א טעות, מען מיינט אז ל"ג בעומר איז א צייט פון וויינען און בעטן; אמת, מען קען ל"ג בעומר פועלן ישעות, אבער דער עיקר פון ל"ג בעומר איז די שמחה, די הלולא; דאס עסן, טרינקען און טאנצן.

זונטאג ביהר בחקותי

איך האב געהאט א פלאן צו גיין געבן שיעורים אין יבנאל, צפת, בית שמש, בראכפעלד און אלעד, אין די שטעט וואו איך בין נאכנישט געווען. למעשה בעט איך אַלע איבער, איך האב נישט געוואלט אַוועק גיין פון מיין שווער שליט"א, מיין שווער איז איינגעשטאנען ביי מיר; מכבד זיין מיינע עלטערן און מיין ווייביס עלטערן איז ביי מיר חשובער ווי זאל זיין וואס זאל זיין.

מיין שווער שליט"א איז אהיימגעפארן זונטאג, ער האט א קבלה פון זיין טאטע דער ווייצענער רב הרב יוסף משה זכרוננו לברכה, וואס איז א תלמיד פון הרב דושינסקיא זכרוננו לברכה - אז מען זאל נישט גיין ל"ג בעומר קיין מירון. מען האט פרובירט אים משכנע זיין אז היינט איז אנדערש, אבער מיין שווער איז זייער שטארק אין זיך נישט אַוועק רירן פון זיינע עלטערן.

איך בין געגאנגען דאווענען אין די מערה, ביי די צווייטע זייט, ביי רבי אלעזר. נאך שחרית בין איך דארט געבליבן לערנען זוהר, איך האב געלערנט תיקון ע' מיט אפאר חברים און געמאכט א סיום אויף תיקונים. אויף האב איך געלערנט מיינע שיעורים, מקרא, משנה און גמרא. איך בין אראפגעקומען באגלייטן מיין שווער אהיים.

ל"ג בעומר

מאנטאג נאכט האב איך געדאווענט מעריב ביי מיין טאטע שליט"א. נאך מעריב האט מען אַנגעצײַנדן די הדלקה, עס איז געווען אַזעלכע פרייליכע טענן. איך האב געטאנצן מיט התבודדות, איך האב זיך גוט אויסגעשמועסט ביים טאנצן מיטן אייבערשטן. איך האב געשפירט א שטארקע שמחה, ווער עס איז נישט געווען אין מירון ל"ג בעומר - וועט נישט

פארשטיין וואס מען שפירט דארט, עס ווערט זייער ליכטיג אין הארץ און זייער פרייליך.

איך האב געהאט אביסל חלישות הדעת פון די פאר בחורים און אינגעלייט וואס האבן נישט קיין שכל, זיי שטייען ארום מיר און שטופן זיך ארום מיר ביי מיין טאטע שליט"א; מילא ביי אונז אין שול, ביי אונזערע ד' אמות - איז איין זאך, אבער אז איך גיי ביי מיין טאטע - שטערט מיר אז מען ווייסט נישט ווי אזוי זיך צו פירן ביי יענעם.

נאכדעם האט מען זיך געוואשן צו א סעודה און נאך די סעודה בין איך ארויף מיט מיין טאטע שליט"א צו די מערה. די יאר האבן די סדרנים מסדר געווען מען זאל קענען אריבערגיין אין א שורה, איך בין אריבער ביי די שורה. א גאנצע וועג האב איך געדאנקט דעם אייבערשטן אז מיר ווייסן פון די הייליגע צדיקים, מיר קענען האבן א שייכות מיט זיי.

נאכדעם האב איך געטאנצן אין די חצר. די הרגשה וואס מען שפירט דארט - קען מען נישט באשרייבן, דאס איז כל אחד כפום מה דמשער בליביה, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט אין די ערשטע שיחה אין שיחות הר"ן. דוד המלך זאגט (תהלים קלה, ה): "כי אני ידעתי כי גדול ה', ואדונינו מכל אלקים", פרעגט דער רבי, וואס איז דאס 'כי אני ידעתי', איך ווייס? זאג, כי גדול ה', דער אייבערשטער איז גרויס, וואס דרוקט ער 'כי אני ידעתי'? זאגט דער רבי: "כי גדלת הבורא יתברך אי אפשר לומר לחברו, ואפילו לעצמו אי אפשר לספר מיום ליום, לפי מה שמזריח לו ומתנוצץ לו באותו היום אינו יכול לספר לעצמו ליום שני הזריחה וההתנוצצות של גדלתו יתברך שהיה לו אתמול", מען קען נישט מסביר זיין פאר א צווייטן ווי אזוי מען שפירט דעם אייבערשטן, און נישט נאר פאר א צווייטן קען מען דאס נישט מסביר זיין, נאר אפילו פאר זיך אליינס קען מען אויך נישט דערציילן און געדענקען ווי אזוי מען האט געכטן געשפירט דעם אייבערשטן. דערפאר זאגט דוד המלך: "כי אני ידעתי כי גדול ה', איך ווייס אז דער אייבערשטער איז גרויס, 'אני ידעתי דיקא', איך פאר מיר ווייס אז דער אייבערשטער איז גרויס, ער פירט די וועלט און ער הערט מיך אויס ווען איך רעד צו אים, דער רבי

בְּרַעֲנַגֵּט דָּאָרְט אַראָפּ וואס שטייט אין זוהר (פרשת ויבא, קג): אויפן פֿסוק (משלי לא, כג): "נוֹדַע בְּשַׁעֲרִים בַּעֲלֵה' - כָּל חַד, לְפֹנִים מֵה דְמִשְׁעַר כְּלָבִיָּה", יעדער איינער האט זיין וועג ווי אזוי ער שפירט דעם אייבערשטן ביי זיך אין הארץ. ביי מיר ל"ג בעמר ווארט איך אויף טאנצן און זינגען; איך פריי זיך, איך דאנק דעם אייבערשטן אז מיר האבן צדיקים וואס האבן זיך מוסר נפש געווען פאר אונז מיר זאלן נישט פארלוירן גיין, מיר זאלן אלעס קענען פאררעכטן. אז מיר האבן צדיקים וואס זאגן אונז וואס טוט זיך אין הימל, וואס איז חשוב אין הימל, וואס איז מיט אונזערע מצות וואס מיר טוען, ווי עס ווערט ליכטיג אין אלע וועלטן ווען מיר לערנען און דאווענען.

איך האב געמאכט אביסל הכנסת אורחים ביי מיר, איך האב אריינגענומען אפאר געסט וואס האבן נישט געהאט וואו צו שלאפן. ברוך השם מיינע קינדער האבן אנוועק געגעבן זייערע בעטן, זיי זענען געשלאפן אויף א שטיקל מאטראץ אויף דער ערד פאר אנדערע אידן. מיין טאטע שליט"א האט מיך אזוי מחנך געווען, ער האט אריינגענומען יעדע שבת געסט, און איך האב געדארפט אנוועק געבן מיין בעט; איך בין געשלאפן אויפן קאוטש. מיר זענען אזוי אויפגעוואקסן, מיט הכנסת אורחים.

ל"ג בעמר אינדערפרי האבן מיר געלערנט אין די חצר פון מיין אכסניא - תיקונים, אינאיינעם מיט חברים תלמידי היכל הקודש, בערל פון בלומינגראוו, ישראל יוסף דער מלמד אין שטעטל און מנחם שטיינבערג, אויך אפאר חברים פון ארץ ישראל. מיר האבן אנגעהויבן פון די צווייטע הקדמה, ביז תיקון טו. מיר האבן געלערנט תיקון יד, דארט זאגט רבי שמעון בפירוש אז תשובה העלפט אויף אלעס, אפילו אויף די חטאים וואס שטייט אין זוהר נח און נחמי אז עס העלפט נישט תשובה - שטייט בפירוש אז (ישעיה ו, י): "נָשָׁב וּרְפָא לוֹ".

אפשערן

איך בין אריבער צו מיין טאטע אין די דירה מיט מיינע קינדער און מיר האבן געמאכט אן אפשערן, מיין טאטע האט אפגעשוירן און געזאגט די א' ב' און געלייגט די האניג וכו'.

איך האב געטראפן ר' גמליאל ראבינאוויטש שליט"א, ער איז געקומען צו מיין טאטע שליט"א, איך האב אים געגעבן שלום. ער האט געזען ווי איינער כאפט א בילד, האט ער געזאגט: "אויבן אין הימל כאפט מען אויך בילדער, אבער דארט כאפט מען בילדער פון זאכן וואס מען וויל נישט דא כאפן בילדער".

איך האב געוואלט ארויפגיין נאכאמאל ל"ג בעמר צו די מערה, למעשה האב איך זיך מקשר געווען ביי מיר אין חצר.

יבנאל

מיטוואך פארטאגס האב איך געדאווענט ותיקין, זיך צאמגעפאקט און ארויסגעפארן קיין יבנאל. מען האט זייער שיינ געמאכט דעם אריינגאנג צום ציון, מען קען שוין צופארן מיטן קאר ביזן ציון. איך האב געטראפן דער וואס באשעפטיגט זיך מיטן שיינ מאכן דעם ציון, איך האב אים מחזק געווען ער זאל נישט מורא האבן פון קיינעם.

איך האב דארט געזאגט די תיקון הכוללי און זיך מתבודד געווען דארט. איך האב געבעטן פאר דיר און פאר אלע תלמידים, איך האב אסאך געבעטן פאר אונזערע קינדער, טעכטער און זין.

איך האב געהאט א פלאן צו זיין מיט מיין ווייב א טאג צוויי אין יבנאל, איך האב געוואלט איבערנעכטיגן דארט, אבער עס האט זיך געפירט אנדערש.

איך בין אנגעקומען אינדערפרי ווען די קינדער גייען אין חדר, זיי האבן דארט אז עס צינדט זיך אן די מייק און עס זינגט די ווערטער פון מוהרא"ש: "גם אני רוצה להיות צדיק", אויף די ניגון וואס די וועלט זינגט אויף "אדיר איום ונורא", די באבוב'ער ניגון. מוהרא"ש האט געמאכט ווערטער אויף דעם ניגון, מוהרא"ש פלעגט רופן דעם ניגון: "ניגון יום המיתה". די הויכע פאל גייט: "גם אני רוצה להיות צדיק, גם אני רוצה להיות צדיק"; אוי, עס רייסט די הארץ ווען מען זינגט דאס, ווען מען דערמאנט זיך נאר די קול פון מוהרא"ש. עס איז אזוי שיינ צו הערן אינדערפרי ווי די קינדער הויבן אן דעם טאג מיט די ניגון: "איך וויל אויך זיין א צדיק". אשרינו אז מיר האבן

א צדיק וואס וועקט אונז אויף און ווייזט אונז אז מיר זאלן אויף בענקען צו דעם.

פון דארט בין איך געפארן קיין ירושלים, איך האב זייער געוואלט פארן מיטן וועג בקעה. איך גלייף צו פארן אויף דעם וועג, מען זעט דארט די בערג פון מדבר יהודה, עס איז א רואיגע וועג. אבער מיין ווייב האט מיר געבעטן נישט צו פארן דעם וועג, היות עס איז נישט רואיג צווישן די אראבער. איך האב אונדאי געטון איר ווילן און געפארן מיטן אנדערן וועג, די שש. עס איז געווען א טרעפיק, מיר זענען אנגעקומען קיין ירושלים האלב צוועלף.

בית פינא ירושלים

איך בין געגאנגען באזוכן אונזער מיידל שולע. די קינדער זענען אזוי גליקליך, זיי ווייסן ניטאמאל וואס זיי האבן, א פלאץ וואו מען לעבט און מען לערנט נאטירליך, אן ווערן צעדריקט פון דארפן זיין אזוי ווי די און די מיידלעך, און דארפן גיין אנגעטון אזוי ווי די און די קינדער, און אזוי ווייטער; אלע קינדער לעבן און לערנען אזוי ווי עס איז גוט, לויט זייער וועג.

ביז דערנוייל איז אונזער שולע אין שטוב ביי משפחת פערל שיחיו, איך האב געבעטן דעם מנהל יצחק גרו יאיר ער זאל זוכן א צווייטע פלאץ פאר די שולע, איך וויל שוין האבן א געהעריגע פלאץ. אויף האב איך גערעדט מיטן מנהל גרו יאיר, איך וויל מאכן חדר און אויף שולע אלע טעג, נישט לאזן די קינדער הפקר. איך האב אים דערציילט ווי אזוי ביי אונז אין אמעריקע איז, מיר האבן חדר יעדן טאג אין יאר, אויסער ערב ראש השנה, ערב יום קפורים, ערב סוכות, פורים און שושן פורים, ערב פסח, בדיקת חמץ און ט' באב; אפילו ערב ט' באב איז דא חדר ביז חצות, און אויף ביי די מיידלעך וויל איך מאכן פרייטאג שולע פאר די יונגערע קינדער, איך וויל נישט די קינדער זאלן זיך דרייען פריי אזויפיל טעג אין יאר.

תלמוד תורה ירושלים

איך בין געווען אין חדר, איך בין אנגעקומען נאכן עסן מיטאג. איך האב געבענטשט מיט די קינדער, איך האב זיי געוויזן אויסצושטרעקן די הענט

ביי די ערשטע ברכה, פון הַזֶּן, ביי די ווערטער "פֹּתַח אֶת יְדֶיךָ". מוהרא"ש האט אזוי געמאכט, ער האט גענומען דעם מנהג פון די ספרדי'שע אידן.

איך האב געזינגען מיט זיי די ברכת המזון און נאכן עסן האבן מיר געדאנקט דעם אייבערשטן פאר די ברויט און פאר די חומוס. איך האב געזאגט פאר די מלמדים זאלן אויך געבן טרינקען פאר די קינדער, מען קען נישט געבן נאר עסן, מען דארף טרינקען ווען מען עסט.

איך האב זיי דערציילט שיינע מעשיות פון אמונה. די מעשה פון דוד מיט גלית, ווי דוד המלך האט נישט מורא געהאט פון דעם קליפה גלית וואס האט געוואלט אויסרייסן די אמונה, ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן ד) אז גלית האט געוואלט אויסרייסן די אמונה.

דף גמרא ירושלים

איך בין געגאנגען דאווענען מנחה מיט אנשי שלומינו אין אונזער שול. איך געפון זיך זייער גוט אין אונזער שול, עס איז זייער א ריינער פלאץ און א פרייליכער פלאץ. איך האב פארגעלערנט א בלאט גמרא, איך וויל אזוי שטארק דאס אריינברענגען צווישן אנשי שלומינו, אונזער פלאץ זאל נישט זיין קיין ליידגע פלאץ. ליידער איז דא פלעצער וואס רופן זיך מיט די נאמען 'ברסלב', מען געבט פלומריש חיזוק, אבער אויב איז דאס אן תורה און אן תפלה - איז דאס א באלוזן פון לופט וואס פלאצט און גארנישט בלייבט, דעריבער ווען איך קום צווישן אנשי שלומינו פרובר איך פארצולערנען א בלאט גמרא, זיי געבן צו פארזוכן א געשמאק ווי אזוי מען קען לערנען גמרא, און שפירן א געשמאק אפילו מען פארשטייט נישט פינקטליך.

נאכן פארלערנען האב איך געטיילט פאר די בחורים און אויך פאר אינגעלייט 'ספר תיקוני זוהר' פאר אלע וואס לערנען סדר דרך הלימוד. איציק איז געווען ביי מיר אין מירון, ער האט מיך געפרעגט פארוואס דער ראש ישיבה טיילט נאר אין חוץ לארץ פאר די בחורים תיקוני זוהר, מיר אנשי ארץ ישראל דארפן אויך א שטופ און חיזוק צו לערנען זוהר. איך האב טאקע אזוי געטון, איך האב זיי געגעבן א מתנה און אריינגעשריבן פאר אלע אפאר ווערטער, די נאמען ועוד.

ישיבה קטנה ירושלים

איך בין געגאנגען באזוכן אונזער ישיבה קטנה. איך האב גערעדט אפאר ווערטער פאר די בחורים, זיי האבן א גוטער מגיד שיעור, משה שמואל. איך האב גערעדט צו אים ווי אזוי ער זאל זיך פירן מיט די בחורים, און ווי אזוי ער זאל מחזק זיין אינגעלייט צו קומען צום שיעור גמרא.

פון דארט בין איך געגאנגען צו אן אכסניא. אברהם האט מיר צוגעגרייט א דירה פאר די פאר שעה, איך האב זיך געכאפט אז עס איז שוין פינף נאכמיטאג, עס איז שוין צוועלף שעה פון אויפשטיין פינף אינדערפרי, און איך האב נאך גארנישט געגעסן. איך האב געגעסן א קיכל און אויפגענומען אינגעלייט מיט זייערע משפחות, ביז מעריב.

מעריב

עס איז געווארן שפעט, איך בין צוריק אין שול דאווענען מעריב. נאך מעריב האבן מיר גערעדט אביסל חיזוק, די שיעורים אין ירושלים איז גאר אנדערש, עס איז כדאי זאלסט דאס אויסהערן. דער רבי זאגט, די דיבורים ווענדט זיך לויט די צוהערער, און אז עס קומען אסאך דורשטיגע מענטשן איז דא בעסערע דיבורים.

אויך האבן קינדער פון אונזער תלמוד תורה אין ירושלים געמאכט סיומים. היילד היקר משה ברילל האט מסיים געווען האלב ש"ס, מסכת קידושין. היילד היקר משה רוטמאן האט מסיים געווען מסכת יבמות. היילד היקר מרדכי צחק פערל האט מסיים געווען מסכת יומא. היילד היקר שלמה לעווינזון האט מסיים געווען מסכת עירובין. נאך קינדער האבן דארט געמאכט סיומים, היילד היקר שמעון יאקאבאוויטש האט מסיים געווען מסכת פסחים, אויך מיין זון הבחור שמעון האט מסיים געווען די צווייטע מאל ש"ס.

מיר האבן גערעדט פון אכטונג געבן אויף די ווייב, פארנוואס זאל זיין אזוי אז ווען די ווייב בעט "נעם מיך מיט די קאר", "טראג מיך דא", "טראג מיך דארט" - ווערט מען אזוי ברוגז, מען האט נישט קיין כח, מען טראכט, אדער גאר מען זאגט: "איך בין עפעס א קאר סערוויס דרייווער?" "איך בין

דיין שלאק? " און ווען אַ חֵבֶר בֶּעֶט אַ טוֹבָה, טראַגט מען און מען ברענגט, מען מאַכט און מען טוט; ביסט דאָ אַן אַכְזָר, אָדער גאַר אַ שוֹטָה, דאס איז דאָ דיין ווייב !!!

פאַרוואס ווען מען זעט די שְׂכָנָה שְׁלֹעֲפֵט זיך אַראַפ די טרעפ מיט אַ וועגעלע, לויפֿט מען העלפֿן, מען טראַכט גלייך פון וואס חֲכָמֵינוּ זכּרוֹנָם לְבָרָכָה זאָגן (סוּטָה כא): ווער איז אַ חֲסִיד שוֹטָה? דער וואס זעט אַ פֿרוי דערטרענקט זיך און גייט נישט העלפֿן, און ווען די ווייב בֶּעֶט: "טראַג מיר אַרויף די וועגעלע מיט די קינדער", אָדער "העלף מיר אַראַפֿגיין די טרעפ", ווערט מען גערעגט, מען לויפֿט אַוועק; וואס איז מיט דיר, ביסט דאָ אַ שְׁלֹעֲכֵטֶער מַעֲנִטֵשׁ, דאס איז דאָ דיין ווייב !

איך האב דיר נאך אַסאַך צו שרייבן פון די נסיעה, איך האב אָבער נישט קיין סאַך צייט. יעצט קומט פֿאַר אַ בְּרִית אין ישיבה, איך דאַרף שוין מַקְצָר זיין, איך וועל דיר נאך שרייבן.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאַלֶסט האבן הצלחה אין אַלע ענינים.

...

